

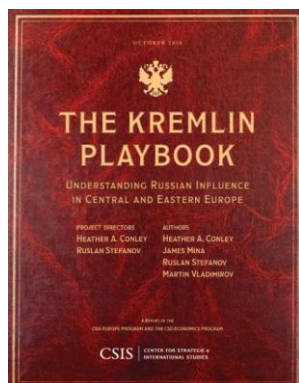
РУСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ВЛИЯНИЕ В ЦЕНТРАЛНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА: АНАЛИЗ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ УЯЗВИМОСТИ В УСЛОВИЯТА НА ХИБРИДНА ВОЙНА

Съобщение за медиите

28 ноември 2016 г., 9:00 ч.

София Хотел Балкан

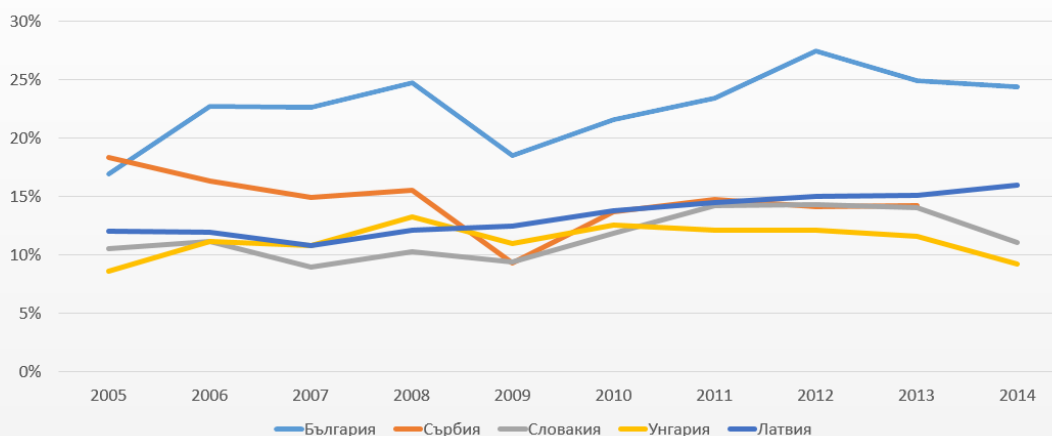
Зала „Сердика“

През последното десетилетие Русия използва редица инструменти, за да усили икономическото си въздействие в Централна и Източна Европа, с цел да разшири политическото си влияние. Това са някои от изводите, изложени в доклада „Кремълският наръчник: Оценка на руското влияние в Централна и Източна Европа“, изготвен от Центъра за изследване на демокрацията в партньорство с Центъра за стратегически и международни изследвания (CSIS). Той беше представен и обсъден на международна конференция, подкрепена от НАТО в София днес.

Според оценката на доклада, икономическият отпечатък на Русия в петте изследвани страни (Сърбия, България, Латвия, Унгария и Словакия) варира от 11% дял от икономиката (в Унгария и Словакия) до 22% в България. Пълният обхват на руското икономическо присъствие обаче остава неизвестен, тъй като немалка част от него е скрита зад мрежа от чуждестранни кухи фирми и офшорни сметки.

Руското влияние в икономиката*

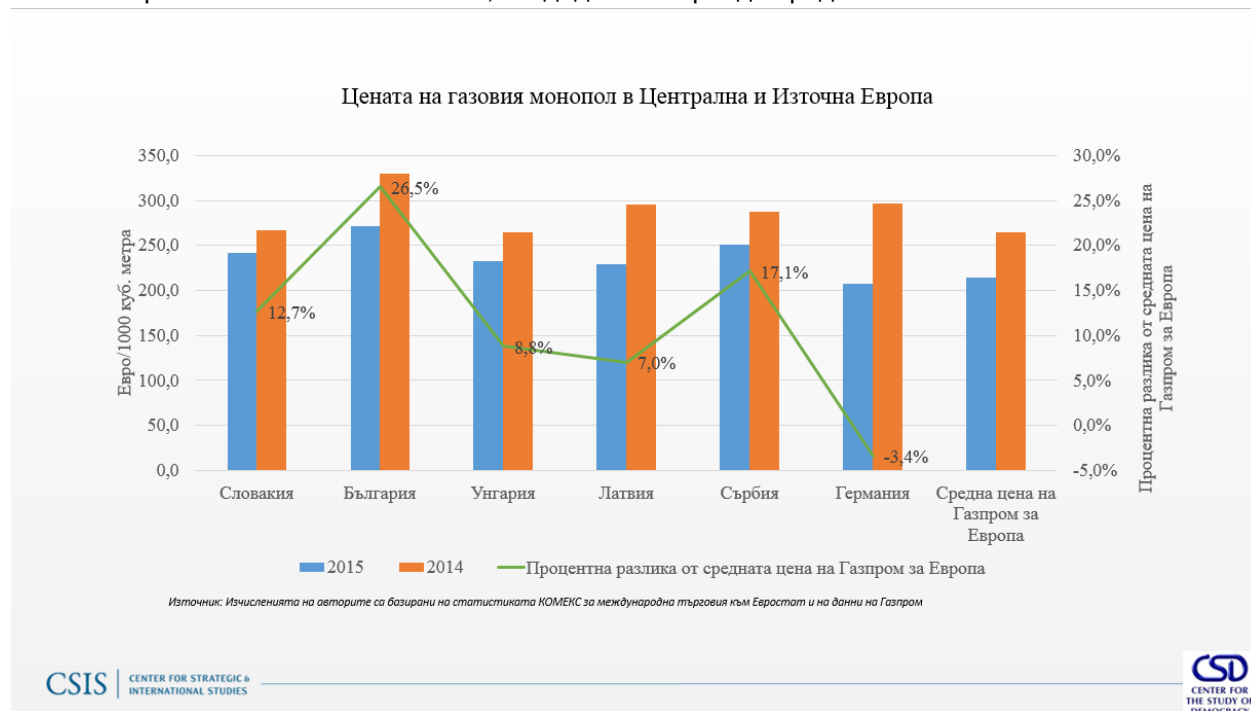
Източник: Изчисленията на авторите са на базата на Евростат, данни от националните централни банки и корпоративни база данни
*Руското икономическо влияние като сума от четири индикатора: 1) Внос на енергийни ресурси като дял от БВП, 2) Износ към Русия като дял от БВП, 3) ГЧИ като дял от БВП, 4) Приходи на компании директно и индиректно контролирани от Русия като дял от общите приходи в цялата икономика

Изследването показва, че България е най-уязвимото звено, когато се разглежда руското влияние в Централна и Източна Европа. Икономическото присъствие в България е най-силно, а ключови

държавни институции са под влиянието на олигарси и мрежи от бивши агенти на службите за сигурност, свързани с руски политически и икономически интереси. В ситуация на геополитическо противопоставяне в Европа, България може да бъде дестабилизирана като част от периферията на ЕС и НАТО. Русия вече е показвала, че е способна да дестабилизира страната вътрешнополитически и икономически.

Механизмите, които Русия използва, за да засили икономическото си влияние в региона са различни, като най-важните от тях са:

- експлоатиране на структурните слабости на икономиката в двустранните отношения;
- злоупотреба с дефицитите и структурните проблеми в политическата система, вкл. в регулаторните органи, съдебната система, данъчните власти, управлението на държавни предприятия, особено в енергетиката, и пр.;
- осигуряване на подкрепата на влиятелни политици и / или задкулисни фигури чрез корупция или изнудване;
- използване на корпоративни печалби и бизнес присъствие за политически цели;
- използване на мрежите на службите за сигурност от миналото;
- заграбване на ключови активи, създадени в периода преди 1989 г.

Едно от реалните измерения на руското влияние в Централна и Източна Европа е високата цена на вноса на природен газ. Заради липсата на алтернативни доставчици, неизгодните дългосрочни договори и отсъствието на либерализация на преносните мрежи, цените на доставка на руски газ в региона са от 6-7% по-високи в Латвия и Унгария в сравнение със средната цена на Газпром за Европа, до над 25% в България. Ако цените от миналото десетилетие се запазят, българските потребители ще платят близо 1.1 млрд. евро повече за своя газ отколкото Германия за същото количество до 2030 г. Именно условията по дългосрочните договори за покупка и транзит на природен газ между Газпром и Булгаргаз бяха сред мотивите на Европейската комисия да започне разследване срещу руската компания за злоупотреба с монополно положение на европейския газов пазар.